ЛИПЕНЬ

ISSN 0132-4462

1987

№ 14

перець

— Підбери там для обговорення на загальних зборах пару кандидатів у директори. Тільки дивіться — щоб були із моїх знайомих!

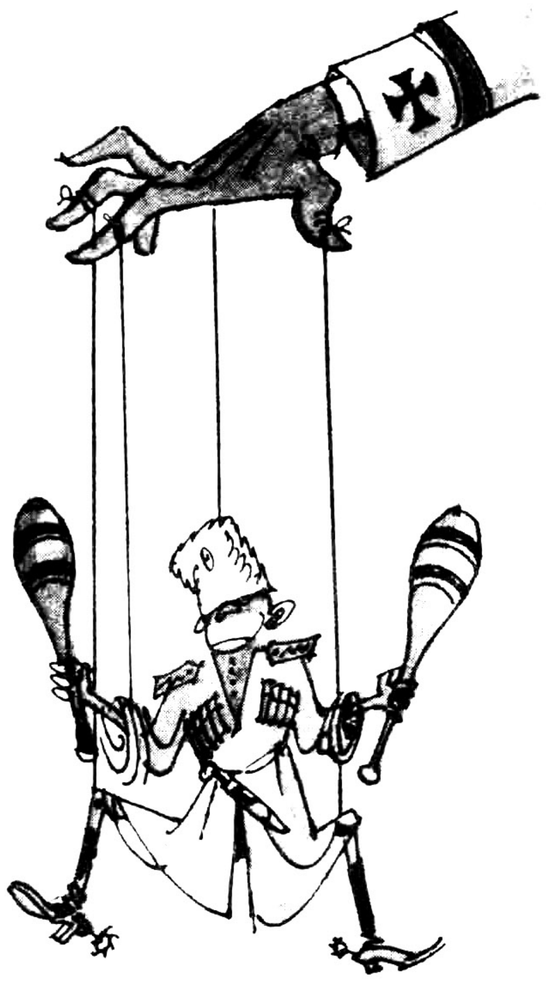

Кіса з булавою

Викладачі історії розповідають, що школярі часто запитують на уроках:

— А чому німці, коли окупували Україну напровесні 1918-го року, усунули Петлюру з його Центральною радою і висунули Скоропадського? Адже Петлюра теж був контрреволюціонером?

Був, діти, був Симон Петлюра контрреволюціонером, був лютим ворогом нашої, тоді іще молодої влади Радянської. Ще й яким!

А от кайзерівські генерали на Україну прийшли і не просто усунули Петлюру, а ще й засунули його. У буцегарню. На нари.

І великого дива в цьому нема. Як-не-як, а Петлюра значився тоді соціалістом. Навіть соціалістом-революціонером. Українським... А при слові «соціаліст», а тим паче — «революціонер», і в самого Вільгельма II, і в його генералів на кабанячих загривках волосся ставало дротом.

З іншого боку глянути — і чого б то? Адже їх власні, домашні, «кишенькові» соціалісти практично одностайно і за війну проголосували, і за військові асигнування. Кайзерові не перечили, палиць в кайзерське колесо не стромляли і кайзер мав усі підстави не без задоволення оголосити: «Тепер у мене в імперії немає ні соціалістів, ні не-соціалістів, а є просто — німці!»

Отож захотілося Вільгельмові II й на Україні чогось такого, знаєте, «монархическього». Монархові кайзеру з іншим «монархом», хоч би й кишеньковим, спідручніше розмовляти.

Недовго й шукали «монархическое» — саме знайшлося: Павло Петрович Скоропадський, прямий нащадок гетьманів українських, мужчина «в соку», заледве сорок чотири виповнилось, як для монарха — саме на порі.

Взяли й помазали на «гетьмана всея України» у Києві, 24 квітня 1918 року. Те, чим його «помазували», засмерділо скоро на всю Україну і далеко за її кресі.

Цікава деталь: царський генерал «гетьман всея України» не знав української мови. Правда, в цьому він не оригінальний і до і після гетьмана, знаходилися бажаючі «Україну правити», не знаючи, або й того гірше, знаючи, але зневажаючи мову українського народу.

Але є в цьому «помазанні» ще одна деталь, ніби спеціально історією збережена для сатириків і гумористів.

Про деталь — нижче. А зараз — про тих, у присутності кого Павло Скоропадський «помазувався». *Офіційно це збіговисько*-злітовиської називалося «Всеукраїнським з'їздом хліборобів».

Але, по-перше, воно аж ніяк не було «всеукраїнським», бо німецькі окупанти назганяли «делегатів» із сіл та хуторів, що поблизу Києва, а по-друге, їх навіть із великою натяжкою не можна було назвати хліборобами. Хлібожери — інша справа, куркульня-глитайня, захребетники.

Справжньому хліборобу на той час було не до з'їзду: у нього із злиденного обійстя окупанти виводили останню корівчину на консерви для своєї солдатні.

...Автор цих рядків із повною відповідальністю запевняє, що протягом ста п'ятнадцяти років існування Київського стаціонарного цирку на його арені не провалилася жодна прем'єра циркової вистави... якщо не враховувати «прем'єри», що відбулася 24 квітня 1918 року. Бо саме того дня в тодішньому приміщенні Київського цирку (воно згоріло під час Великої Вітчизняної війни) Павло Скоропадський помазувався на гетьмана і розмахував гетьманською булавою!

Тоді чому ж, запитаєте, заголовок — «Кіса з булавою», а не «Клоун із булавою»?

Бо ображати будь-якого клоуна порівнянням із гетьманом Скоропадським я не збираюсь.

А Кіса — в самий раз!

Як і Кіса Вороб'янинов, Павло Скоропадський хоч був і хитрим, проте розумом гострим не відзначався. Швидше, навпаки.

І далі: як і в Кіси, так і в Павла, при окремих розбіжностях в основному масштабного характеру, було чимало спільного.

Так, Кіса хотів запопасти до своїх рук коштовності, заховані в надрах одного стільця, а Павло — тягся до коштовностей, захованих у надрах багатющого краю (вугілля, залізна руда тощо) і до того, що було на поверхні: в полях, степах, лісах України.

Кіса Вороб'янинов мав поділитися скарбом (своїм фактично!) з Остапом Бендером, Павло щедро ділився скарбами України з Вільгельмом Гогенцоллерном.

Щодо «наближеності» обох до «особи государя імператора», то у варіанті з Кісою Остап Бендер збрехав членам товариства «Меча і орала». А от Павло і справді був наближеним до «особи государя імператора», поки «особу» не спровадили в Тобольськ, а Павло не почав видрючуватися на манежі Київського цирку — Павло Петрович Скоропадський, світський генерал, велике цабе.

...Циркові афіші, як правило, інформують: «Весь вечір на манежі клоун такий-то...»

Цирковий гетьман обрав собі за «манеж» усю Україну і збирався жонглювати булавою не весь вечір, а все життя. Ще й нащадки його мали успадкувати ту гетьманську булаву.

Не вийшло!

«Гастролі» Кіси з булавою тривали з 24 квітня по 14 грудня 1918 року, поки німці, в затемненому вагоні, похапцем і потайки не вивезли Кісу, чи то пак, Павла Скоропадського з Києва у Німеччину.

У Берліні Павло Скоропадський свого старшого колегу-благодійника, а тепер уже товариша по нещастю, не застав — той чкурнув у Голландію.

Дорого, ой, як дорого обійшлися Україні, здавалося б, не такі вже й довгі, «гастролі» помазаного в Київському цирку гетьмана.

В архівах можна знайти цифри та підрахувати кількість зерна, цукру, борошна, м'яса, сала та багато чого іншого, що німці грабували-пакували, а гетьман їм завдавав усе те на плечі, аби було акуратненько вивезено з України.

Але хто підрахує, хто зміряє (і якою міркою?) кров, піт, сльози українського народу? Хто назове імена тисяч і тисяч розстріляних, повішених, убитих без суду і слідства, забитих насмерть німецькими шомполами і нагаями сердюків-сірожупанників із так званої «гетьманської варти»?

Так, у Берліні Павло Скоропадський свого благодійника вже не застав. То й що? Гість не дуже розгубився, не заставши господаря вдома. Тим більше, що його дуже навіть гостинно зустріли зверхники Веймарської республіки, Гінденбург, потім... Гітлер. «Канцелярія гетьмана всея України» існувала іще навіть тоді, коли в 1945-му році на підступах до Берліна точилися бої. А між роком 1933 і роком 1945-м (ех, не дотягнув третій рейх до свого тисячоліття якихось 988 років!) її господар був дуже навіть вхожий у кабінети Герінга, Геббельса, Гімлера, особливо Розенберга.

Щоправда, на старості літ не щастило Павлові: молодші — бандери, мельники, коновальці, інша наволоч — дорогу перебігали, самі в козирні тузи пропихалися. Хіба за ними протовпишся?

Переставився екс-гетьман, Кіса з булавою, в 1945 році. Що сталося з третім рейхом — бачив.

А надмись старий та проживи ще два-три роки — дивись, і знайшов би нового хазяїна. За океаном. Там із битих шісток уміють козирних тузів робити. Може, й знадобився б на щось і Павло Петрович Скоропадський, гетьман, помазаний на арені цирку. Знайшов би своє місце в колоді подібних карт. Ну, не тузом, ну, бодай валетом, а все ж приємно.

Не дотягнув — відправився в пекло чортам воду носити.

Туди йому й дорога!

Микола БІЛКУН.

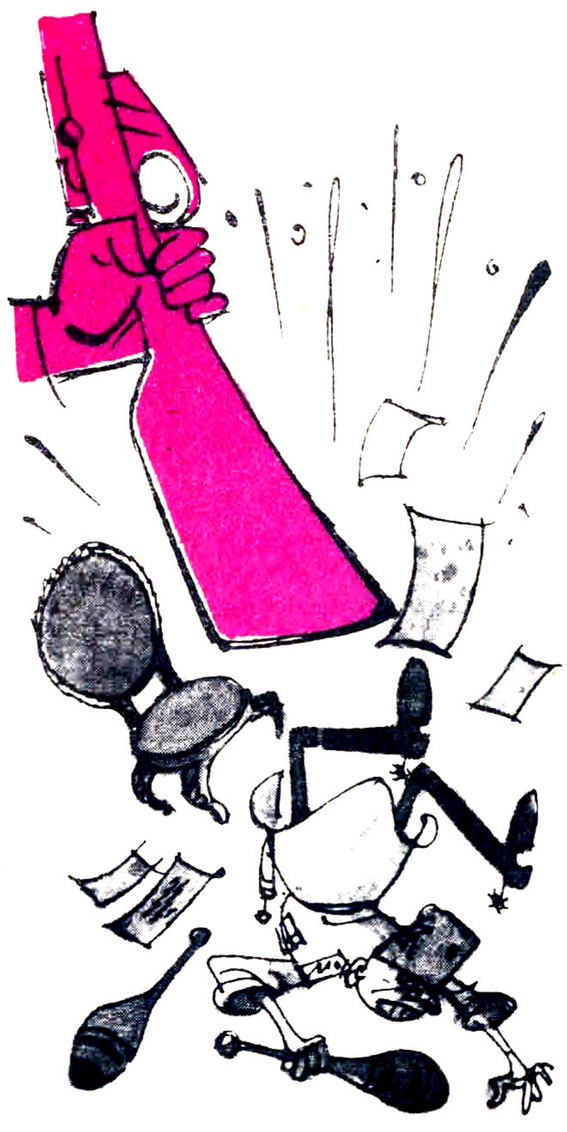

А ми сушимо голову

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— Ховайся, братця, світло ввімкнули!

А я наївно сподівався, що з цим давно покінчено.

Тим більше, в часи перебудови. Тим-то більше, що по цьому питанню виступала вже центральна преса. Авторитетно розглянула явище, кваліфікувала його, як негативне, затаврувала, як бюрократичне, висміяла, як абсурдне. А на додаток порадила те явище викорінювати.

А як його викорінювати, коли причетним до нього виявився мій власний син? Другокласник!

Приносить мені документ, написаний його рукою і каже:

— Підпиши, тату.

Читаю, і очам своїм не вірю. Кричу:

— Ах ти, бюрократе нещасний, та це ж уже було! Ще у минулому році!

А син відповідає:

— Не лайся, тату, то було на канікули минулого року, а тепер канікули нинішнього.

— Не підпишу! Це ж посміховисько!

— Підпиши. Бо гірше буде.

— Кому гірше? Мені? — скипів я.

— Не тобі, а мені. Казали, табель не видадуть.

Що поробиш? Підписав. Хіба я ворог власній дитині?

Приплуганився до школи. Питаю директора:

— Навіщо ви берете з батьків розписку у тому, що вони під час літніх канікул повинні пам'ятати про збереження життя власної дитини, стежити за тим, щоб дитину, боронь боже, тьху-тьху-тьху: а) не збило на вулиці автомашиною; б) не гахнуло електрострумом; в) не бабахнуло саморобною бомбою; г) не ушкварило...

— Боронь боже! — замахала руками вона. — Тьху-тьху-тьху, хай цього краще не трапиться. До того ж, це не розписка, а пам'ятка. Так вона називається.

— А чому я повинен розписатися в ній?

— Щоб пам'ятали.

— Тоді чому я повинен повернути пам'ятку вам?

— Щоб ми пам'ятали про те, що ви розписалися.

— У чому?

— Що в канікули несете відповідальність — ви.

— За кого? За свою власну дитину? Це ж нісенітниця! Я про відповідальність за свою дитину знаю і пам'ятаю з дня її народження. Тільки й бігаю за нею назирці.

— Нічим не можу допомогти.

Деякий час я отупіло мовчав.

— У мене останнє запитання. Ви це робите за якоюсь конкретною вказівкою чи за велінням душі?

— Це вказівка райвно.

Дзвоню завідуючому райвно.

— Чи є якісь юридичні підстави або здоровий глузд у тому, щоб брати з батьків розписки на пам'ятках?

— Ні підстав, ні глузду немає. Є інструкція міністерства народної освіти.

— Але у зв'язку з перебудовою різні безпідставні безглузді інструкції нібито анулюються...

— На останній нараді у зв'язку з перебудовою нам окремо наголошували, щоб ми не забули відібрати розписки у батьків.

— А навіщо?

— А коли щось трапиться, то ті, які розбиратимуться у цьому, побачать, що ми зробили все від нас залежне.

— Тобто зробили все за інструкцією. Взяли розписку з батьків і зняли з себе відповідальність. Тепер все стало ясно.

Причвалав я додому, взяв у сина підручник з математики і почав розв'язувати задачку для другокласника.

Дано. У районі 45 шкіл. У кожній школі в середньому 120 учнів. 120 помножити на 45. У області скільки шкіл? У республіці? Помножити... помножити...

Божевільна цифра виходить!

Довести. А що довести? А от що.

Щороку божевільну кількість розписок-пам'яток збирають школи і складають у сейф. Аби чого не вийшло. Боронь боже, тьху-тьху-тьху, не трапилось. А якщо трапиться, то школа тоді — тиць під ніс батькову розписку! Сам винен! Оце і потрібно було довести.

А ми сушимо голову, хто отих клятих бюрократів розплоджує? У яких таємничих розсадниках їх вирощують та виховують?..

Євген НАУМОВ.

ВІРУС ВЛАСНОЇ ГІДНОСТІ

Бабуся Химка була вочевидь потішена нежданим візитом і можливістю погомоніти з живими людьми.

— Ні, в хаті в мене не холодно. Вугілля, спасибі племінниці, привезла. Гроші я давала. В мене є гроші! А дрова?.. Люди дерево обрізали, так я й настягала. А то гілочок сходжу наламаю.

— Ну і як, управляєтеся самі?

— А чого? Я ще нічого. Ходжу біля себе...

— Бабуся бадьора! — підтвердила сусідка. — Ще півлантушка буряків на спину бере.

— Га? Що? Беру!.. — зрозумівши, про що йдеться, підтвердила бабуся. — Тільки не зразу. Спочатку висаджую на коліно, а потім раз — і на спину.

— А по хазяйству вам хто-небудь допомагає? Тимурівці не навідуються?

— Ні, не приходили. Іноді Катря, племінниця, приходить. Правда, вона вже теж стара, літа вийшли. Але нічого, допомагає!..

Я потрапив до бабусі Химки випадково. Проходячи вулицею Покровської Багачки, помітив, що з димаря старенької хатки, до якої не тяглися ні електро-, ні радіодроти, струменить у сизувате зимове небо димок. Хатка була жила...

Завідуючий сільськогосподарським відділом Хорольського райкому партії А. В. Тищенко був компетентний і діловитий.

— Колгосп «Червоний прапор» неухильно поліпшує свої показники. Минулого року вони добре вийшли із зерновими. Нинішній голова багато будує. Він підтягнув економіку. За час головування Верхоланцева рентабельність господарства зросла на три проценти.

У голосі завідуючого звучали литаври минулих перемог і палке сподівання на майбутні.

А бабусю Химку колгоспний поступ явно обминув. Її вгрузла у землю хатка бачила свої кращі часи в роки перших п'ятирічок. І, мабуть, відтоді вона й залишилася в уяві Химки Овксентіївни чепурною, милою серцю оселею, поза якою особисте життя просто не можна уявити.

— Хату ще мій батько будував. Але я братам усе сплатила!

В бабусиному голосі звучала помітна гордість з приводу її економічної спроможності.

...Обізнаний заввідділом перелічував по пам'яті об'єкти, введені останнім часом до ладу в колгоспі «Червоний прапор»: опалюваний ангар, склад мінддобрив, чотирирядний корівник, шістнадцятиквартирний будинок для спеціалістів...

Але всі ці колгоспні новації жодною зі своїх приємних граней старої Пилипенчихи не зачепили.

Може, тому, що нікуди не зверталася? Не просила? Мовчала?

Але й голова колгоспу О. Г. Верхоланцев, як перебрався в село, теж не просив. Будівельна бригада, муруючи йому житло, доточила до будинку кілька десятків квадратних метрів ніби з власної ініціативи. Його навіть у селі не було. Відпочивав якраз. Будівельники (здається, наймані) зробили це на знак поваги до його високої кваліфікації як спеціаліста сільського господарства.

Так скромно пояснив голова.

У бабусі Химки кваліфікація, що там і говорити, нижча. Але який стаж! Зараз їй 87. Скільки ж вона пропрацювала в колгоспі?..

У декого може скластися враження, що автор, звично скотившись на позиції войовничої зрівняльки, вимагатиме однакових матеріальних умов як для голови, так і для бабусі. Або хоча б підняти статус її хати до рівня його сарая.

Як це не спокусливо, але, мабуть, ні. Утримаюсь. Бо не тільки нинішній голова творив соціальний портрет села, а й ціла низка його попередників. З установчими скрижалями в руках, на яких вздовж і впоперек було накреслено: план, план, план! Говорити про людей було якось нескромно. Усі — за план. Це здавалося природним. А за себе кожен дбає окремо. І — тихенько. Без декларацій.

Правда, хто проворніший, соціально потужніший, той і раніше жив непогано. А бабусі Химці в цьому плані не пощастило. Майже все життя вона прохазяйнувала сама. Та й за характером вона з тих безвідмовно-безпретензійних людей, з якими так любо адмініструвати керівникам усіх рангів. Похвалять — і добре!.. Звичайно, дбала й про себе. Але на такому простенько-невибагливому рівні, який сучасну людину вражає, навіть не міську.

Власне, так жила не лише вона. На тій же вулиці стоїть ще кілька подібних хаток. Уже порожніх. Їх мешканців, переважно також одиноких колгоспних пенсіонерок, уже, як висловилася сусідка, «прибрав господь».

А бабуся Химка живе. І збирається порати город.

Завідуючий відділом, трішки подивувавшись, почав діловито записувати координати компрометуючого явища. Хоча я, власне, приїхав з іншого приводу.

— Скаржаться, що в поводженні з людьми голова колгоспу грубий, нетерпимий. «Виїв» кількох корисних працівників. За одне-два критичних слова...

— Ми знаємо, що він буває іноді різкуватий. Але в допустимих рамках. А те, що не обійшлося без певних кадрових переміщень, так це закономірно. Зміцнював апарат спеціалістів. От ображені й скаржаться... А чого вони, власне, хочуть? Назад, на втрачені посади? Де вже трудяться інші?

Ні, назад вони не просилися. Ні, зокрема, колишній комірник колгоспу, а нині робітник Покровобагачанського ремонтного підприємства М. М. Ковтун, ні колишній головний агроном, а нині пасічник колгоспу М. Л. Гольнів. Обидва подали заяви за власним бажанням. Але виникало воно як реакція на брутальне, дріб'язково мстиве поводження голови, яке не щадило гідності людей сумлінних і до того цілком шанованих.

Спочатку було слово. Слово впоперек. Котре поставило під сумнів доцільність якогось із господарських розпоряджень голови. І голова образився. Голова сказав: «Чапаєва» бачили? Так от, я вас, як Василь Іванович картоплю зі столу, змету!..»

Тоді, в свою чергу, образилися підлеглі. Бо між ними й бабусею Химкою була одна невеличка різниця. У них була претензія на повагу. Щоб, коли навіть вони провинуватяться, з ними поводилися чемно. Не тикали, не шпиняли, врешті — не кричали...

Такий от, бачите, вірус занесло в колгосп «Червоний прапор». Вірус власної гідності. і він почав множитись у душах ображених, спонукаючи їх до скарг. Які сприймаються на районному рівні з несхвальним подивуванням: «Ти ба!..»

Бо голова, хоча й людина настрою, але, як висловився завідуючий сільськогосподарським відділом райкому, «різкий у допустимих рамках».

І мене зараз мучить питання: допустимих — ким? Хто встановлював розміри дозволеної грубості? Хто, врешті, скасовував правила елементарної чемності, доречні при залагодженні будь-яких людських справ? У тому числі й колгоспних.

Чи, може, виняток з них зробили спеціально для Олександра Геннадійовича, людини, котра, припустімо, в силу якихось паталогічних причин, чемною бути не може?

Так ні. При зустрічі зі мною О. Г. Верхоланцев незаперечно довів, що він цілком коректна людина.

Він не кричав на завідуючого відділом райкому партії А. В. Тищенка. Я цьому свідок.

Кажуть, що й на першого секретаря Хорольського райкому партії І. І. Полтавця голова колгоспу теж ніколи не підвищує голосу.

Отже, може...

А от гарикнути на підлеглого в «Червоному прапорі» вважається якщо не правилом гарного тону, то похвальною ознакою уболівання за колгоспну справу. Щонайменше.

— А якже,— сказав молодий, прогресивно настроєний і перспективний, з погляду районного керівництва, секретар парторганізації колгоспу С. І. Деркач. — Без того, щоб не прикрикнути, інколи не обійдешся. Крикнеш, і людина зразу зрозуміє. Починає працювати краще.

Пригадується зустріч, яка відбулася років зо три тому в цьому ж районі. Одна з перших відповідальних осіб району поцікавилася причинами мого перебування на ввіреній їй території і в кінці розмови поділилася «прогнозом»: мовляв, на високому рівні зараз готується постанова про те, щоб усі скарги відмінити. Бо перевірки відривають від роботи зайнятих людей. Хіба не видно, що й так усе гаразд?!

Ні, я не хочу сказати, що ця людина не вболівала за справу! Вона тижнями моталася по району, наглядаючи і спонукаючи, недосипаючи ночей, чехвостячи на засіданнях непроворних... Але у всіх цих зусиллях була спільна риса — підігнати найрізноманітніші справи під своє розуміння. Виходячи з логіки: раз мені довірили район — отже, я тут останнє мірило справедливості, господарності і ще бог знає чого...

Звичайно, керувати і при цьому рахуватися тільки з собою і вищестоящим начальником,— легше, ніж враховувати багато чинників, а особливо той, який нині прийнято називати «людським фактором».

Ні, звичайно, про людей не забувають. Без них був би неможливим найскромніший господарський поступ. Але сприймалися вони досі як щось статичне, безмовне, постійно схвалююче. І коли хтось починає «ворушитися» — висловлювати якісь претензії або взагалі шукати справедливості за межами району,— вживаються недвозначні превентивні заходи.

Чи не дивний збіг: варто було санітарці Покровськобагачанської дільничної лікарні Л. І. Капітоновій поскаржитись у республіканські інстанції (після кількаденного ходіння по районних), що сім'ї не надавали послуг, гарантованих урядом у зв'язку з участю її молодшого сина в ліквідації наслідків Чорнобильської аварії, як не забарилася міліцейська перевірка: а чи не переступили законність Капітонови при роздобутках будівельних матеріалів? Надто вже гарний будиночок вони гуртом ставлять. Ще й скаржаться...

Ні, не переступили.

За подібною схемою розвивались події і в уже згаданого М. М. Ковтуна.

Тому люди в «Червоному прапорі» здебільшого вважають за краще відмовчуватись.

На тракторній бригаді познайомився з механізаторами. Зав'язалася розмова. Йшлося про різне. Зокрема, й про невідповідність деяких норм реаліям сільськогосподарського виробництва. Підійшов секретар парторганізації. І нараз запала гнітюча, в'язка пауза.

Боялись? Остерігалися? Чи не сприймали за «свого»?

У будь-якому випадку це змáлює, формалізує авторитет. І особливо шкода, що — партійного секретаря.

...Хоча, зі звичного боку: якщо в колгоспі з показниками все гаразд — то які можуть бути сумніви? Про що мова? Відомо, переможців не судять. І всі ці морально-етичні складнощі — чи не надумані, чи не штучні на тлі зримого, грунтовного матеріального поступу?

Але придивимось пильніше, порівняємо. Усе пізнається в порівнянні. І, струснувши з себе чари бадьорих казенних слів, раптом бачиш, що поступ, власне, дуже скромний: будують у колгоспі те, що в інших давно побудовано. Доять від корови стільки, скільки добрий господар від кози... Тільки називають це величніше — «тритисячним рубежем». Може, недостатньо «викричали» з людей? Чи навпаки — «розкричали» їх по всіх усюдах, і слава богу хоч за такі здобутки?

...Поспішаючи на автобус, ще раз пройшов повз хатку бабусі Химки. І ще раз прикро здивувався, що так можна жити. Буквально в кілометрі від трансукраїнського шосе Київ — Харків. І вже потім, пишучи ці рядки, зрозумів, що ще більша прикрість у тому, що бабуся Пилипенко до цього звикла і не має ніяких претензій.

П. СТОРОЖЕНКО.

Полтавська область.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

Пробивний аргумент.

ФРАЗИ

● *Вийшов у люди. Правда, ненадовго.*

● *У людей, що тримають ніс за вітром, чудове здоров'я.*

Володимир ЛОМАНИЙ.

● *В будь-якій медалі його у першу чергу цікавив зворотний бік.*

● *Те, що не влазить ні в які ворота, часом досить успішно проходить через службовий вхід.*

● *Наслідки емансипації: у жінок стало більше традиційно-чоловічих слабкостей.*

● *В житті залишав лише такі сліди, які доводилось замітати.*

● *Щоб зупинити людину, достатньо пообіцяти, що вона далеко піде.*

● *Часом боротьба за честь мундира зводиться до бійки за портфель.*

Микола ЛЕВИЦЬКИЙ.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

— А я зробив діючу модель таткового хімкомбінату.

ДОПОВНЕННЯ ДО НАДРУКОВАНОГО

У фейлетоні «Завершення гіганта» («Перець» № 5 за цей рік) розповідалося про затяжне будівництво свинокомплексу в Решетилівці пересувною мехколоною № 64 тресту «Полтавасільбуд».

Наш кореспондент пропонує деяке доповнення до надрукованого. Виявляється, у цьому тресті ПМК-64 — не єдина, що будує через пень-колоду. З минулої п'ятирічки зводить у Горбанівці приміщення Полтавської обласної ветлабораторії ПМК-72. Завдяки неймовірно високому будівельному напруженню вдалося вгатити у будову за три з гаком роки 290 тисяч карбованців з 830 тисяч за кошторисом. Саме це й дає підстави для оптимізму її начальникові В. П. Вахненку, який обіцяє впоратись з лабораторією у наступному році. Для цього, очевидно, слід створити найнеймовірніше буднапруження, що має перейти в аврал.

НЕВДАЧА АМАТОРА

Як передає наш житомирський кореспондент, перша невдача спіткала місцевого детектива-аматора К. Слідопитченка. Намагаючись розшукати зниклу рік тому пральну машину «Таврія», яку мешканець села Мала-Рача Радомишльського району Л. Безпаленко здав у ремонт до Великорацького будинку побуту, він зайшов у повну безвихідь.

— У такому безладді,— сказав він нашому кореспондентові,— навіть досвідчений слідчий-професіонал розгубився б.

ЗОЛОТИЙ МІСТОК

ЧЕРНІГІВСЬКА область. (Кор. ТАП). Широка дискусія розгорнулася у селі Волинка Сосницького району. Предметом її обговорення стало питання: у що обійшовся за п'ять років колгоспові «Зоря комунізму» трикілометровий об'їзд з одного краю села в інший?

Після детального економічного дослідження учасники дискусії прийшли до одностайної думки: за ці кошти можна було б не тільки відремонтувати колгоспний місток, що з'єднує центр села та центральну садибу з її сільгоспугіддями, а й збудувати новий. І не з дерева чи бетону, а із чистого золота.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Учні Тур'я-Полянської восьмирічної школи Перечинського району на Закарпатті мов горішки лущили задачки про басейн і труби. Проте навіть з допомогою учителів не змогли з'ясувати, що робиться з продуктами у шкільній їдальні. За їхніми підрахунками виходило, що випивали вони молока набагато менше, ніж одержувала його з місцевого колгоспу старший кухар Л. П. Чакій. Однак Лідія Петрівна пояснювала цю розбіжність слабкими знаннями учнів з математики. Образившись, школярі звернулися до Перця.

Разом з районним комітетом народного контролю Перець установив, що учні не помилялися. Просто заощаджене на дитячих сніданках молоко кухар-математик згодом оформляла як закуплене у населення.

За подібні не зовсім математичні вправи наказом по об'єднанню громадського харчування Перечинського районного споживчого товариства її звільнено з роботи. За безконтрольність завідуючій Порошківським кущем громадського харчування М. Ю. Чмовш оголошено догану. Рішенням правління колгоспу «Комсомолець» за незадовільний облік молока сувору догану оголошено обліковцю-лаборанту О. Ф. Плакош.

ПЕРОМ ПО ПЕРАХ

ПОЧЕКАЄМО ДО 1998-го?..

Траплялася вам така неприємність, коли у черевик раптом ускочить камінчик? Дрібнюсінький, але все одно — муляє. А ви саме кудись поспішаєте, вам дуже не хочеться витрачати час на всякі там роззування-взування, отож ви дригаєте ногою, намагаючись загнати ту кляту гравіїнку кудись подалі, в район носка, у менш чутливе для ступні місце. І мчите далі. Але минає хвилина-друга, а він, гемонський, знову — штрик! С-с-с, а щоб тобі...

А чи не буває часом щось подібне й тоді, коли вам до рук потрапляє така собі, на перший погляд, другорядненька справа, якої ви хочете мерщій здихатись? Вам ніколи, ви її тут же кудись перефутболюєте, деякий час усе тихо, та раптом удруге — штрик! — ось вона, щоб їй скиснути... І доводиться роззуватися, тобто займатися нею вприту.

Приблизно так, ми собі думаємо, вийшло й з листом Миколи Титовича Макаренка, мешканця села Писарівки, що в Синельниковському районі на Дніпропетровщині. Написав він про штучні болота, які утворюються біля ферм колгоспу «Червона долина» внаслідок несвоєчасного вивезення гною на поле. А треба сказати, що місце там і без того низинне, вологе... У тому драговинні, пише автор, вже не одна необачна корова віддала богові душу і навіть одна доярка, було, ледь не втонула... Та коли автор порушив цю тему на партійних зборах, голова колгоспу прореагував на його виступ досить рішуче і своєрідно:

— Що ви його слухаєте? — саркастично апелював він до зборів. — Ви ж знаєте, що в нашім селі ніхто не бігає, а він — бігає. Так хіба це нормальний чоловік?

Після чого педагогові-пенсіонеру, шанованій у селі людині, залишилося вибрати щось одне: або припинити ранкові оздоровчі пробіжки і не висовуватися, або привернути до явища більш широку громадськість. Що він і зробив, написавши до «Перця».

На жаль, обмежений штат редакції не дозволяє нам за кожним критичним сигналом виїздити на місце. Ми попросили перевірити викладені в листі М. Т. Макаренка факти Дніпропетровський облагропром. І невдовзі отримали звідти відповідь, що факти підтвердилися, але тепер уже все це в минулому: гній щоденно вивозиться, до ферми закінчують будувати дорогу з твердим покриттям, а «згідно з угодою, укладеною з райоб'єднанням «Сільгоспхімія», в першому кварталі 1998 року територію ферм буде повністю очищено й завезено грунт для планіровочних робіт». Голову ж колгоспу І. А. Плисенка, який припустився безгосподарності, переобрано, а новий вживає заходів до усунення.

Отакий прийшов нам чудовий папір за підписом першого заступника голови облагропрому І. М. Настеки. Дещо насторожила, правда, надто віддалена в часі дата остаточного наведення ажуру на фермах, але ми віднесли це до гумору: як-не-як, відповідь було підписано в один із останніх днів старого, 1986 року.

І все було б добре, якби не повторний лист М. Т. Макаренка, у якому він сповіщає, що й усе інше в цій відповіді — звичайнісінький жарт. Гній як звалювався з транспортера просто на майданчик у величезні купи, так і звалюється, на будівництві дороги з твердим покриттям ще й кіт не валявся, шкода дивитися й на колгоспних коней, яких тримають в аварійному приміщенні, котре от-от завалиться... А колишній господар «Червоної долини» І. А. Плисенко, якого перекинули в сусідній колгосп для його зміцнення, якось при зустрічі пообіцяв Миколі Титовичу: «Ну, підожди, ось я тобі влаштую!»

Що саме мав на увазі голова, важко сказати. Проте це наводить на деякі роздуми про сприйняття об'єктивної критики і готовність до перебудови.

Звичайно, ми не маємо сумніву в тому, що в «Червоній долині» зрештою справи підуть на краще. Не все, певна річ, робиться отак шпарко, як нам би хотілося. У міф про Геракла, який в один день навів люксовий блиск у нечищених тридцять літ авгієвих стайнях, віриться важкувато. Проте хочеться вірити, що новообране правління писарівського колгоспу на чолі з молодим, енергійним головою М. С. Малюковим (а не Мамоновим, як його, до речі, перехрестили у відповіді з облагропрому!), спираючись на здоровий актив, працьовиту громаду, наведе лад у своєму домі. Проте мимоволі замислюємося ось над чим: якщо такого цінного керівника, як І. А. Плисенко, «про незадовільну роботу якого (цитую вищезгадану відповідь) повідомляв т. Макаренко»,— якщо його, переобравши у Писарівці, тут же послали на поліпшення справ у інше господарство,— то чи не саме час поспівчувати керівникам Синельниковського району в їхній скруті з керівними кадрами? А може, все-таки,— з кадровою політикою?..

Ні, громадяни, якщо ми вже вирішили прискорюватися, то давайте витрушувати камінці з черевиків одразу. Легше буде на марші...

В. БОЙКО.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

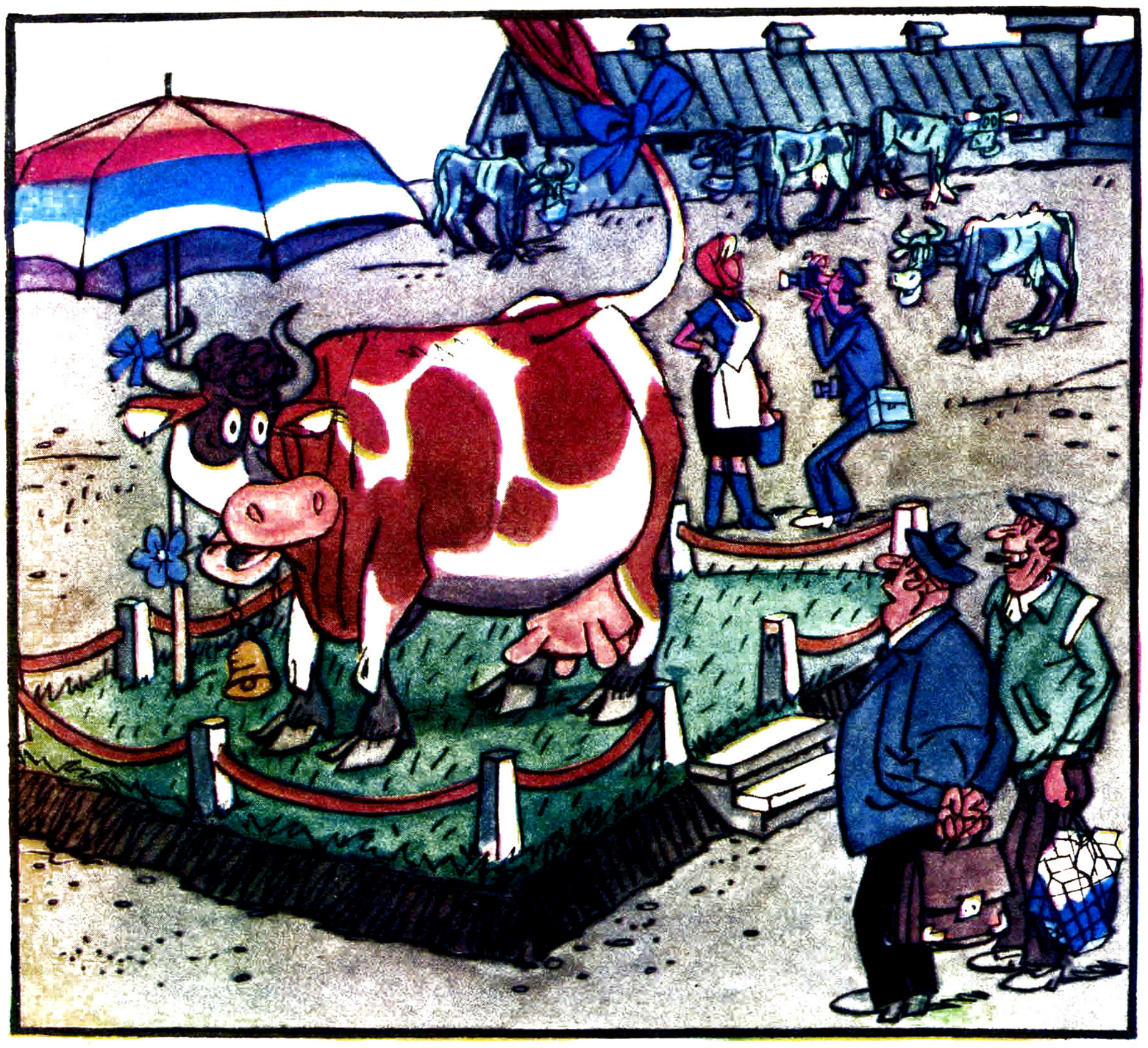

— А цю ми тримаємо для рекордних надоїв!

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

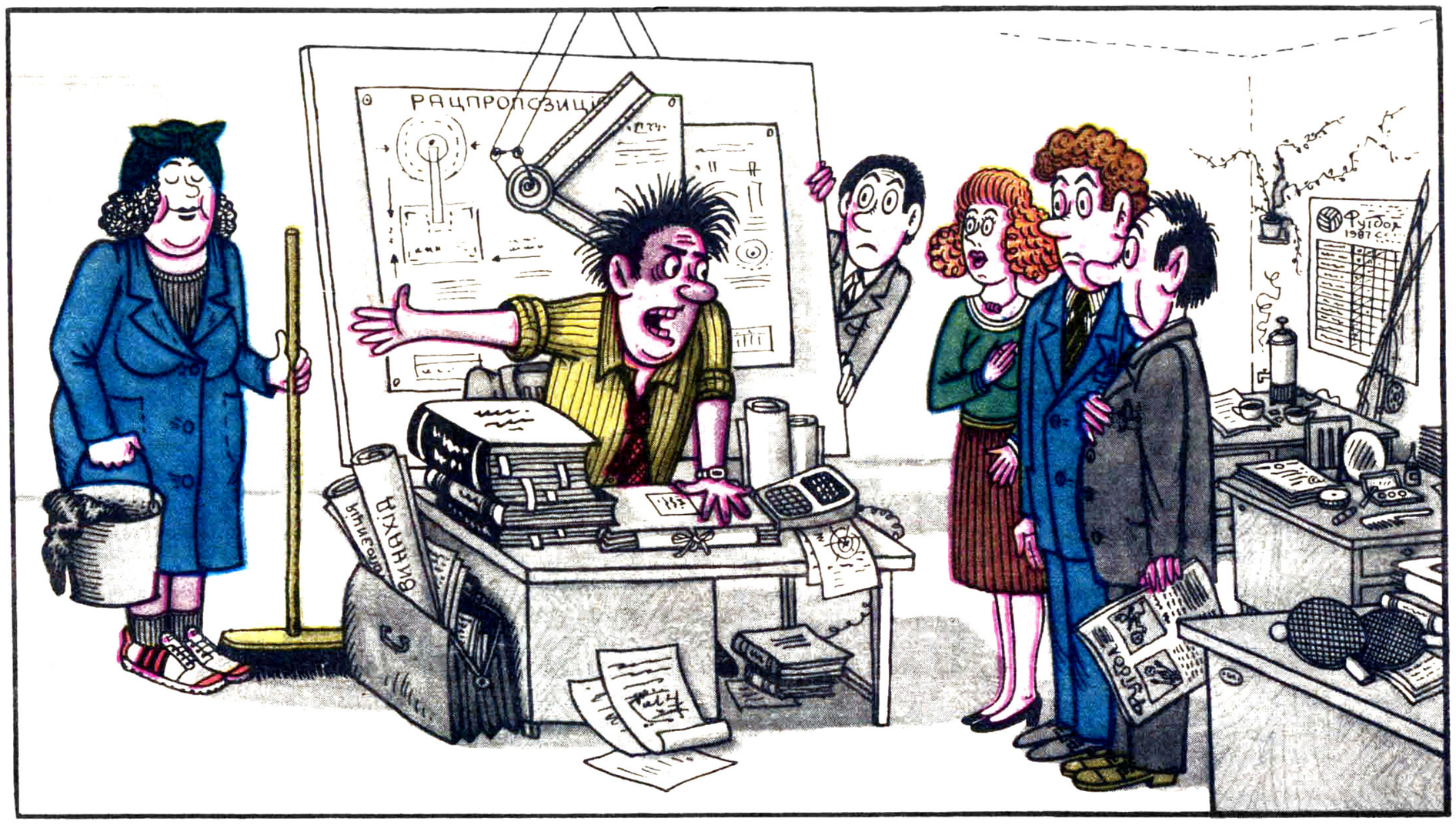

— Якщо вже когось і візьму в співавтори, так це Маню. Вона хоч моє робоче місце прибирає.

Жертва перебудови

ОЦЕ, знаєте, і до нас нарешті дійшла перебудова. Раніше ми про неї лише в газетах читали та по телевізору не без інтересу спостерігали. Десь там, далеко, а то й зовсім високо, тому, дивись, по шапці дали, а з того картуза скинули. Одне слово, людей послухались, громадську думку врахували. А тут на́ тобі — дивина: нового голову вибираємо (мо', грішним ділом, гадали, що голова у нас вічний, а бач, і до нього добрались). Та як вибираємо — ось у чому заковика!

У конторі комісія кандидатів записує. Тут тобі і від правління, і від парткому та профкому живі представники. Навіть від жіночої ради. Хочеш головувати — іди записуйся.

Але заждіть — головне далі Збори. Тут теж демократію розвели: вставай, виходь на люди і говори все, що думаєш, а не те, що начальству треба. Це теж, скажу я вам, ні в які ворота не лізе. Якщо вже сам секретар райкому привіз чоловіка у своєму лискучому лимузині, то що ж тут думати. Голосуй обома руками «за» та ще й не зівай, бо без тебе засватають. Ін-нтересно було подивитись.

Всадовили їх, претендентів тобто, рядочком, наче на оглядинах. Після решетування трійко всього і зосталося. Двійко наших-таки, доморощених, а третій, як я уже казав, з району привезений. По ліву руку — то наш головний агроном Петро Панкратович, мужик нівроку собі. Як піддаси в коморі лантух на спину, додому допре і не захекається. Чужак — посередині, для нас він хоч і кіт у мішку, але по всьому видно, чоловік метикуватий і при тілі. На підпряжку ж Грицько Мотига і собі примостився — сміх та й годі! — пуцвірінок, недавно з комсомольських штанців вистрибнув. Виставив себе на посміховисько, соромно й признаватися — свояк як-не-як.

Секретар райкому, з новеньких — колишнього, як правило, на царині зустрічали і спершу в посадку везли, а цей, видно, на базар жінку не посилає, сам бігає, бо

ГУМОРЕСКА

вилитий спортсмен,— одстьобав наостанок нашого бідного Потапа Потаповича, і людям дорікнув, що терпіли стільки. Терпець нарешті увірвався... А про всіх трьох претендентів, на диво, навіть про Грицька, гарне слово сказав. Давайте, запропонував, і їх самих послухаємо, та й про них свою думку скажемо.

Перші двоє — і наш Петро Панкратович, і чужак, Роман Данилович, він, виявляється, із знаменитого «Прогресу», заступником голови працює — на компліменти не набивалися, золотих гір теж не обіцяли, але говорили до ладу, гладенько, як книжка пише. «М'яко стелять, та мулько буде спати»,— не втерпів Пилип Мазниця, насмішкувато кинув репліку із зали. На нього зашикали, бо й справді, люди про діло говорять, а Пилип як з конопель...

Ну, а Грицько, бодай би й на трибуну не вилазив, два слова нестепний докупи стулити. Почне за здравіє, а кінчить за упокій. Спершу відбрикувався, мовляв, головина папаха не по його голові, а потім, ні сіло, ні впало, на людей накинувся. Ну, а якщо вже виберете... самі виберете, то начувайтесь: спуску нікому не буде! Так відверто сказав. «Хто ж тебе, дурню, вибере,— мало не кричу йому, поглядом спопеляючи. — Злазь швидше з трибуни, не сором нашого Мотижиного роду, бо я теж до нього якусь причетність маю».

І от почався базар, чи то пак, обговорення. Першим слово взяв наш головбух Платон Варивода. Хит-т-рюща бестія! Цей Лис Микита у кожну скриньку по гостинцю вкинув. Спершу я думав, він за нашого агронома. Так уже стелився перед ним, мало не ниць лягав: і тямущий, і принциповий, і загалом, хоч до рани клади. Платон задарма стелитися не стане, міркую собі, видать пронюхав, чия мука мелеться. Аж раптом він заявляє: чом би нам, мовляв, не вибрати Романа Даниловича? Достойний кандидат. Досвіду йому не позичати — у «Прогресі» школу пройшов, а «Прогрес» на всю область гримить. Ха-азяїн! А нам хазяїна якраз і не вистачає...

Е ні, мене не проведеш. Кивок у бік нашого Петра Панкратовича, то так, про людське око, змикитив я. Засватають таки чужака. Ще б пак, сам секретар... І тут Платон мене остаточно з пантелику збив, взявся Грицька вихваляти. У нього, каже, дисципліна і порядок, у бригаді всі як по струнці ходять. І пішло, і поїхало. Навіть головуючий не витримав: за кого ж ви, врешті-решт, питає. Усмішечка у Платона хитра-прехитра. «Е,— примружив він око,— це голосування покаже...» Дипломат — н-нічого не скажеш.

Зал, як вулик розтривожений: той за Хому, той за Ярему. Розсупонились, ніхто нікого не боїться і на начальство не зважає. Часи такі настали. Звісно, я теж не втерпів. Люди добрі, кажу, слухайте-но сюди. Раз привезли нам чоловіка, то ж, мабуть, там, угорі, думали, кого рекомендувати. Якщо вже сам товариш секретар за нього ручаються, то що ж нам гадати? Виявимо довір'я, проголосуємо одностайно. Помітив я, секретар райкому кинув і в мій бік схвальний погляд. А щодо Грицька, кажу, то хоч він мені і небожем доводиться, але з пелюшок ще не виборсався. Недоріс. Та й послуху йому бракує. Скільки разів, бувало, по-батьківськи радить йому Потап Потапович, зроби, голубе, отак і отак, а він все одно по-своєму поверне. Тут зринули аплодисменти, і секретар, бачу, ще раз приязно глянув на мене.

Коли вже всі, хто тільки хотів, виговорились,— давай голосувати. Голосування зажадали таємного. Стільки люду під кінець у клуб набилося, що й бюлетнів на всіх не вистачило. А як підбили бабки... Леле рідна! Не так змололося, як засипалося. Чи й повірите — Грицька вибрали! Всерйоз. Головою колгоспу. Мені б першому радіти, а я місця собі не знаходжу. Хто ж тебе, дурню, картаю себе, за язика тягнув? Хто тебе підштрикнув встати і отаке от ляпнути при народі? Намацав у кишені ключ од колгоспної комори і душа майнула в п'ятки — доведеться розпрощатись.

Отак і я став жертвою перебудови.

Анатолій ЧАЛИЙ.

м. Київ.

Мал. В. МОХОВА

— Красиво, але дуже повільно. Я за цей час весь паркан пофарбую.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Недарма кажуть, що добрими намірами дорога в пекло вимощена. Наче б, здавалося, і благородними мотивами керувалися працівники Олександрійського елеватора, коли, очищаючи зерносклади, вимітали із закутків кожну зернину разом з піском. Та закінчилася ця боротьба за збереження хліба дуже сумно: через безконтрольність спеціалістів піщано-зернова суміш потрапила у млин, де її змішали з якісним борошном. І як наслідок — 22 тонни хліба довелося викидати на корм худобі. Свині, звичайно, були задоволені, чого не скажеш про покупців. З їхніми враженнями Перець ознайомив керівників Кіровоградського управління хлібопродуктів. Начальник управління О. Г. Стойко повідомив, що за відсутність контролю за якістю сировини і продукції директору елеватора Е. О. Андросовій та головному інженерові Б. І. Гаврилову оголошені суворі догани. На них зроблені грошові нарахування у розмірі місячних посадових окладів. Звільнені з посад начальник виробничо-технічної лабораторії Л. П. Кирпит та майстер А. Ф. Мазур. Суворі догани оголошені лаборантам млина В. М. Арчиковій, І. А. Нечипоренко, С. П. Веселовій, С. М. Чорній, майстру млина Г. А. Палюк. З винних стягнуто суму завданих збитків.

ЧУДЕСА В РЕШЕТІ

ІНСТРУКЦІЯ З ПРИМАНКОЮ

Особистий лист директорові Львівського заводу газової апаратури І. В. КУРАТНИКУ

Шановний Ігоре Володимировичу!

Як не важко, але не можу не поділитися з Вами своїм великим сімейним горем. Осиротіли мої довгохвості діточки, а сама я молодою вдовою стала. І за що, питається, нам таке нещастя?!

А в усьому, шановний Ігоре Володимировичу, винне Ваше підприємство. Виробляє воно для ширжитку звичайнісінькі мишоловки. То хай би й виробляло їх собі для плану. Оскільки мені ще покійний чоловік казав:

— Не бійся, Руда, тих душогубок. У них тільки дурні потрапляють. Хоча й те не велика біда. Свого роду природний відбір маємо. Майже як за Дарвіним...

Взагалі, суджений мій освіченим був. Газетами регулярно користувався, романи й повісті споживав, а подекуди й дисертаціями бавився... І все якось за економію дуже вболівав.

— Скільки ж це,— любив повторювати,— дорогоцінного паперу йде. Ай-яй-яй!.. — І брався за голову.

І треба ж було йому такою наглою смертю сконати. Ні, Ви тільки не подумайте, шановний Ігоре Володимировичу, ніби до цього Ваша мишоловка причетна. Його інше згубило. Ота клята інструкція, яку Ваші виробничники до тих мишоловок прикладають. І як вона йому тільки на очі потрапила?!.

Треба ж було йому, необачному, нею зацікавитись. Хоча, як пізніше я переконалася, не зацікавитись цим творінням було просто-таки неможливо. І до чого ж мудрагелиста річ! Ніби ту інструкцію не для примітивної мишоловки складали, а щонайменше як для електронного комбайна для масового вилову мишей!..

Так, із першого пункту тієї «інструкції з експлуатації», ми, шановний Ігоре Володимировичу, дружно дізнаємося, що «мишоловка призначена для вилову мишей у побутових та виробничих приміщеннях». Логічно!..

Далі — ми знайомимося з технічними параметрами цього мишовбивчого приладу. Зокрема, його габаритами, і нарешті дізнаємося, що мишоловка має захисне декоративне покриття. Що ж, суттєво! Особливо для тих, хто в неї потрапляє.

Затим — автори інструкції ретельно перераховують, що входить до комплекту поставки, заодно розкриваючи «секрети» користування. Насамкінець переходять до непорушних гарантійних зобов'язань, з яких, між іншим, я довідалася, що «претензії по якості перевіряються техекспертизою за участю представників заводу».

Виходить, що по кожній мишоловці — а їх завод виробляє двісті тисяч у рік — має виїздити до споживача кваліфікована заводська комісія...

От здорово!..

Але не будемо, шановний Ігоре Володимировичу, віддалятися від теми. Бо, ніде правди діти, зачитався мій благовірний тією Вашою інструкцією. І не помітив, бідолаха, як котові у лапи попав...

До речі, про котів. Не знаю, наскільки це правда, але розповідають, що в цих хижаків Ваша інструкція до мишоловок на вагу валер'янових крапель цінується. Вони її вже замість приманки на нашого брата використовують. Воно й зрозуміло... Поки перечитав мій небіжчик ті хитромудрі пункти, то котові довго й хитрувати не довелося.

Словом, потураєте Ви, шановний Ігоре Володимировичу, нетрудовим котячим доходам. А тому закликаю Вас поекономити державний папір. І не позбавляти наші багатодітні сім'ї годувальників.

Зі скорботою
Миша-вдова.

Лист Миші-вдови до друку подав та факти перевірив Ю. ІЩЕНКО.

Мал. О. КОХАНА

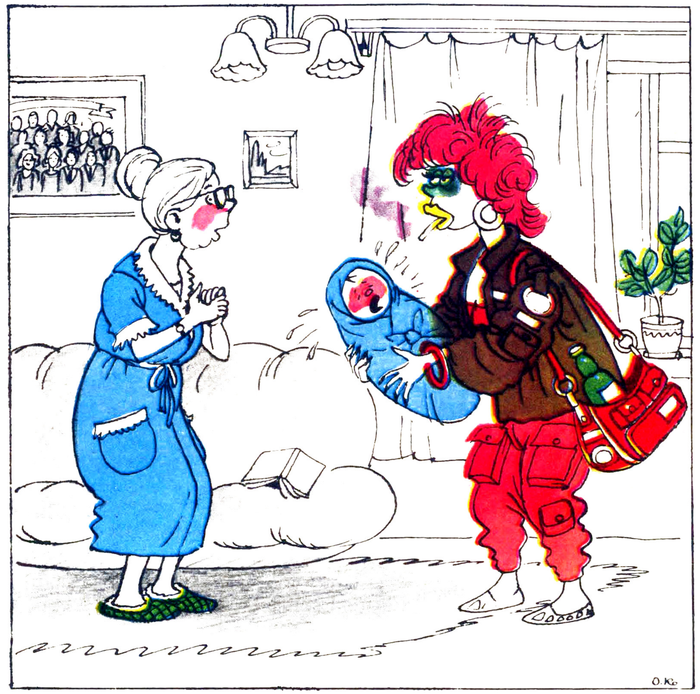

— Останній раз питаю: береш онука? Чи я його віддаю до дитячого будинку!

СУДІТЬ САМІ

СОВІСТЬ ПІД НАРКОЗОМ

Гіппократ був греком. Більше того — древнім. І, зрозуміло, жив у Греції, яка на той час древньою не була, як і сам Гіппократ.

І це з одного боку пречудово! Маю на увазі не древність, а місце проживання великого ескулапа. Бо якщо уявити, що Гіппократові, як пишуть газети, випала велика честь працювати у Берегівській центральній районній лікарні, то... Тут, шановні, треба помізкувати, що б могло трапитися. Ну, хворі, мабуть, прагнули б потрапити на лікування тільки до нього. Навіть чиряк чи якийсь інший мікрофурункул вимагали, щоб поквацяв зеленкою, вибачають, діамантовим зеленим спиртовим розчином, не хто інший, а тільки Гіппократ. Берегівська районна лікарня зажила б слави однієї з кращих. Ну, можливо, створили б при лікарні науково-методичний центр, посадили Гіппократа за сімома дверима і примусили б писати дисертацію.

Це, повторюю, з одного боку.

А з іншого, що б могло трапитися, якби великий медик саме в Берегівській лікарні вирішив сотворити клятву про вірність і обов'язок лікарів перед хворими? І поділився б своїми задумами, приміром, із завідуючим хірургічним відділенням Василем Михайловичем Спаським. Мовляв, так і так, оце ночами не сплю, хочу сформулювати моральні норми поведінки лікаря.

— Шановний! — мабуть, відповів би Спаський. — Давайте без патетики. Давайте не будемо. Життя є життя. Глянемо правді в очі, а хворому в руку.

— Маєте на увазі хіромантію?

— Не хіромантію, а Корнилія Андрійовича Хіру, завідуючого відділенням нашої ж Берегівської районної лікарні... Йому ваші моральні норми поведінки лікаря, як той казав, до спини...

— Це ж чому?! Лікар завжди повинен думати...

— Правильно, колего! — поплескав би по плечу Гіппократа В. М. Спаський. — От Корнилій Андрійович завжди і думає. І не тільки про хворого, а й про себе... Тому й бере...

— Що?

— Що дають... Гроші... в основному...

— А ви звідки знаєте?

— Гм... кажуть...

— Мало що можуть про людину казати...

— Не скажіть. От про мене говорять, що я беру... Я й беру...

— Ви теж?! — жахнувся б Гіппократ і накапав у склянку валер'янки. — У вас є глобус? Чи далеко від Берегового до Греції?

Далі важко уявити, як могли розгортатися події. А тому перейдемо від уяви до фактів, котрі свідчать, що і завідуючий хірургічним відділенням В. М. Спаський, і завідуючий нейрохірургічним відділенням К. А. Хіра одержували від своїх пацієнтів хабарі.

Давали червінець — брали червінець, давали тридцятку — брали тридцятку, клали сотню — нехай буде сотня.

І не гризла їх, не мучила совість, яка, очевидно, давно вже була під наркозом.

А серед хворих тим часом поширювалися чутки: «Спаському за операцію треба дати...» І червінці самі пливли до рук.

Деякі, правда, не клювали на цю вудочку. І тоді доводилося демонструвати: хто є хто! Хворий лежав у лікарні, а операції йому або не робили, або переносили з дня на день.

«Я не давав грошей,— розповідає Злотан К., — і мені тільки обіцяли, що будуть оперувати. — А як тільки дав, відразу зробили операцію...»

А ось свідчення Єлизавети Ч.:

«Лежала я в хірургічному відділенні майже два тижні. І майже щодня лікар Спаський, оглядаючи мене, казав: «Треба оперувати...» Казав, але не оперував. Мені натякнули, поки не дам йому грошей, операцію не робитимуть.

...Сто карбованців я поклала Спаському в кишеню халату. Він все бачив, і, мені здається, навіть став так, щоб кишеня була ближче до мене. Наступного ж дня Спаський мене оперував...»

Так само липли червінці до рук хірурга К. А. Хіри. І, мабуть, не замислювався він, що наживається на людському горі, на біді. Вдячні хворі дивилися на хірурга, як на свого рятівника, а той подумки прицінювався, скільки ж йому за це «перепаде». І увечері, гарячково перераховуючи купюри, зітхав — могли ж дати й більше.

Та суд дав йому стільки, скільки вимагає закон. Бо гіпнотична сила грошей вбила у ньому ті святі почуття, які повинна мати людина з білому халаті.

«Я одержував від хворих та їхніх родичів подяки грошима (?) та іншими матеріальними цінностями. Все це пов'язано з моєю роботою як спеціаліста хірурга. Брав їх за якісне лікування, вдало проведену операцію, додатковий догляд за хворими...» — це вже з пояснення іншого хірурга — Самуїла Онисимовича Карп'юка, який працював завідуючим хірургічним відділенням Ужгородської залізничної лікарні.

І звучить воно так, ніби нічого поганого, а тим більше страшного, немає, що взяв «грошову подяку». Я ж спеціаліст!

Про яку вже тут високу мораль можна говорити?!

Певний час у нас побутувала думка, що хабарі можуть взяти директори різних там баз, то́ргів, працівники автосервісу, вантажники, сантехніки... А лікарі — ні, ні! Та як ви можете подумати?! Хочете заплямувати нашу медицину?! І коли в пресі «проскакував» критичний матеріал про наше медичне обслуговування, то на ноги піднімалася випробувана рать міністерства охорони здоров'я. І нехай би піднімалася. Тільки не на боротьбу з «очорнителями», а, наприклад, з тими ж хабарниками... З тими, хто забувши клятву Гіппократа, справді кидав тінь на нашу медицину. Бо дехто, відчувши, що знаходиться в зоні, яку обминають критичні стріли, втрачав не тільки совість, а й елементарну порядність.

Що, крім обурення, може викликати, приміром, той факт, коли хірург Закарпатської обласної лікарсько-трудової експертної комісії В. М. Шипляк брав хабарі з інвалідів Великої Вітчизняної війни. Він, який народився в 1945 році в мирні дні, який мусив би схилити голову перед подвигом цих людей, котрим він зобов'язаний своїм життям...

Держава оточила цих людей повагою і турботою. Багатьом інвалідам безкоштовно виділяє автомобілі. Держава безкоштовно, а Шипляку, за закарлючку під висновком експертної комісії доводилося платити не багато й не мало — 500 карбованців.

— Не знаю, як це могло трапитися,— здивувався заступник начальника Закарпатського обласного відділу охорони здоров'я Михайло Дмитрович Бойко, коли я поцікавився: чому вірус хабарництва так поширюється серед лікарів області. — До нас у облздороввідділ сигнали про таке не надходили... Про грубе ставлення до хворих, про різні там непорозуміння — писали ′ люди... А от про хабарі — не було...

Не стверджуватиму — чи надходили такі сигнали до обласного відділу охорони здоров'я чи ні... Дивує інше: невже треба чекати, коли хтось кудись просигналізує? Адже йдеться про порядок у «власному господарстві»... Наприклад, у лікарні всі хворі знають, що такий-то хірург бере «на лапу», а керівництво медичного закладу про це сном-духом не відає...

І жаль, звичайно, що цей порядок доводиться наводити тільки аж після рішення народних судів.

Бо, як відомо, хворобу лікувати набагато легше, коли вона не запущена. А при своєчасній профілактиці — взагалі можна уникнути. Кому-кому, а медичним працівникам це добре відомо.

М. ПРУДНИК.

Закарпатська область.

ПЛЯШКА КЕФІРУ

УСМІШКА

Повернувшись з роботи, інженер Петренко примостився біля телевізора. Показували аеробіку. Він прикипів очима до екрана і задоволено стежив за кожним рухом гімнасток. «Яка гармонія! Яка пластика!» — захоплювався він.

Тут з кухні вийшла його дружина Неля. Петренко, відірвавши погляд від стрункої, пружної фігури гімнастки, яку саме показували крупним планом, перевів його на фігуру дружини... І відзначив, що порівняння було не на користь Нелі.

— Глянь, які дівчата! — тицьнув він пальцем в екран.— Які фігури! А в тебе...

І він іронічно підібгав губи.

Неля спалахнула, крутнулась на місці і майнула до кухні.

Наступного дня після роботи Петренко знайшов на столі записку: «Пішла записуватися на аеробіку».

Він зазирнув у холодильник, але там нічого, крім пляшки кефіру, не було. Петренко випив кефір, кленучи дружину.

— Пішла, а я мушу голодний сидіти! — сердито зустрів він її пізно увечері.

— Пробач, але сам знаєш, я закінчую роботу о шостій, заняття аеробікою починаються о сьомій... Я й так запізнилася!

— І що ж — не записали? — з надією запитав Петренко.

— Ні, чому ж — записали! — радісно повідомила Неля.— І знаєш, мене включили до групи, що виступає у телепрограмі. Ото надивишся!

Анатолій САВЧУК.

ПЕРЧЕНЯ

СИЛА ВОЛІ

Біжить Тимко доріжкою, а в руці — літачок. Гарний літачок, сріблястий.

Біжить хлопець і гуде. Прогудів мимо Романка й зник у провулку.

Романко стояв, мов зачарований. «Отак би й собі пробігти...» — подумав.

І до батька:

— Тату, купіть мені літачок!

Батько був зайнятий своїми справами, тому сказав:

— Ось гроші — якраз на літачок. Сам збігай у магазин.

Магазин зовсім недалечко, за рогом отого будинку. А бігти треба мимо тьоті, в якої солодке-пресолодке морозиво.

— А йди-но сюди, голубчику. Візьми морозива,— припрошує продавщиця.

Як тут не візьмеш! З'їв Романко порцію й подумав: «А що скаже батько?»

— А що тут казати? — витерся рушником батько. — Спека така, хоч у річку стрибай!

І дав ще кілька монет.

Тільки ж бігти знову мимо тьоті, а в неї — морозиво. З'їси — наче в річці скупаєшся.

Облизав Романко губи: «А що тепер батько скаже?»

Той відповів не зразу.

— Сила волі в тебе є? — спитав.

Романко стенув плечима.

— Що ж, перевіримо.

«А що тут перевіряти? — міркував Романко, прямуючи до магазину.— Літачок мені дорожчий...»

Хе, даремно тьотя припрошує. Мужньо пройшов мимо, навіть голови не повернув. Проминув і спинився.

— Молодець, Романко. Маєш силу волі,— похвалив себе.— Хай батько не сумнівається.

І, задоволений, побіг до... ларка з морозивом.

Володимир СЕНДОВСЬКИЙ.

Як котик Яцек подружився з пилососом

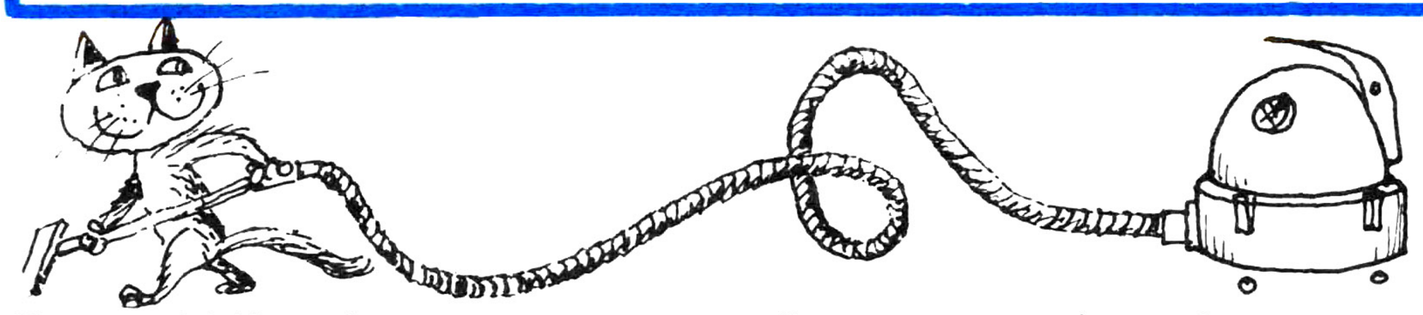

Петрикові і Настусі подарували симпатичного пухнастого котика Яцека.

— Ой, який гарний! — вигукнула Настуся.

— Ми будемо з ним дружити,— сказав Петрик.

Яцекові спочатку боязко було у незнайомій обстановці, серед нових людей, бо ж його забрали від великої кішки-матері і таких же, як він, пухнастих кошенят. Він спочатку дуже скучав за ними. Але Петрик і Настуся Яцека любили, частували смачненьким, то він скоро звик до нового дому.

І все, що стояло у квартирі,— диван, шафа, стільці,— люб'язно поставилися до Яцека, коли він обнюхував їх. Навіть отой дивний продовгувато-округлий предмет на коліщатах і з довжелезним носом.

Але одного разу!.. Одного разу сталося щось страшне. Оте продовгувате й округле раптом люто заревіло, загуркотіло, зашипіло та ще й почало повзати довгим носом по підлозі в усі боки. Бідний Яцек мало не вмер зі страху, забився у куток, а серце його закалаталося швидко-прешвидко.

«За що оте жахливе так розгнівалося на мене?..» — думав він.

Яцек заспокоївся тільки тоді, коли оте продовгувате й округле перестало повзати по підлозі, гуркотіти, а Настуся взяла Яцека на руки і почала гладити.

— Не бійся, дурненький, це ж пилосос,— примовляла вона.

Яцек, влучивши зручну хвилину, підійшов до пилососа, обнюхав його. Цим він сказав, що просить пробачення в пилососа, якщо, може, колись образив його. Пилосос мовчав.

«От і все гаразд. Помирились»,— подумав Яцек.

І раптом! Наступного дня пилосос знову розгнівався, розшумівся так, що Яцек з переляку втік на кухню.

Коли ж пилосос вгомонився, Яцек знову побіг до нього миритися.

Так повторювалося декілька днів. Тільки-но пилосос починав сердитися, Яцек то залазив під диван, то забігав на балкон. А потім приходив миритися.

Та якось Яцек подумав і сказав: «Не буду я його боятися. Такий у нього, напевне, характер. Лежить ледащо цілими днями, не ворухнеться, і раптом ні з того, ні з сього починає примхи свої показувати. Його не перевиховаєш. Оскільки ж ми живемо з ним під одним дахом, то нам треба жити дружно. Віднині не зважатиму на його витівки».

І Яцек перестав боятися пилососа, навіть подружився з ним. А коли той починав свою шумливу і гуркітливу справу, Яцек радів, підстрибував, а інколи намагався ухопити його за довгого носа.

Віталій БУЛАВКО.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

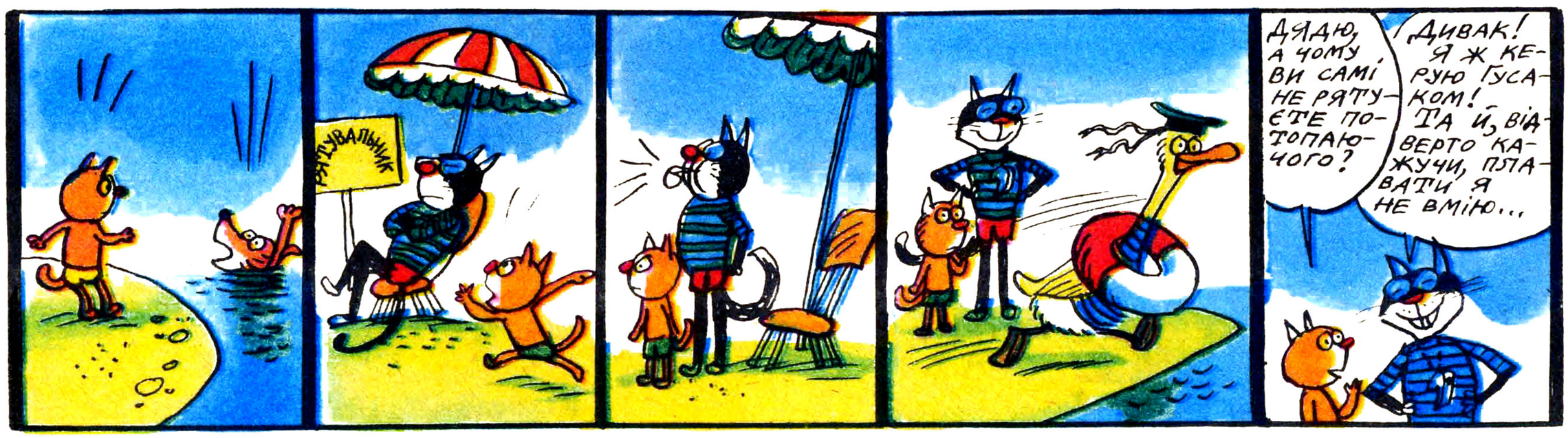

Народні усмішки

ПОРАДА

Видала мати дочку заміж. А через місяць й питає:

— Ну, доню, як ставиться до тебе чоловік?

— Прекрасно, мамо. Що тільки захочу, те він і виконує.

— Значить, мало хочеш!

Повідомив В. СУГЕРЕЙ.

м. Київ.

ТІЛЬКИ ТВОЯ

Син питає батька:

— Тебе колись била твоя мати?

— Ні, тільки твоя.

Повідомив В. ГОРОБЕЙ.

Житомирська область.

ЩОСЬ ТА БУДЕ

— Дядьку Петре! Я обробив картоплю хлорофосом, а через годину пішов дощ. Як ви вважаєте, загинуть жуки чи ні?

— Як тобі сказати, Миколо... Поздихати вони, звичайно, не поздихають... Але того здоровля, що мали, вже не будуть мати!

Повідомив П. МАГАС.

Тернопільська область.

ЩЕ НІХТО НЕ ПОВЕРНУВСЯ

Набожна бабуся, коли батюшка закінчив похоронний церемоніал, запитує його:

— А в раю, святий отче, добре чи ні?

— Добре, добре, бо як бачите, з нього ще ніхто не повернувся.

Повідомив І. ЖИТНЮК.

Київська область.

УТОЧНЕННЯ

Мій сусід Микита Дзюба
Має дачу, мов дзвіницю —
Стіни витесані з дуба,
На підлогу — взяв ялицю.
Зупиняються прохожі
І вирішують задачу:
За які Микита гроші
Отаку відгрохав дачу?
А господар вихвалявся:
«Золоті у мене руки! —
За сокиру от узявся
І, дивіться, дачу зцюкав!..»
Що узяти із Микити? —
Його мова — наче б щира.
Варто б тільки уточнити,
Що ж то в нього за сокира.
Не тесала вона дуба
Й не торкалася ялиці
А рубає нею Дзюба
Тільки м'ясо у крамниці.

Микола ПРЯДКО.

м. Київ.

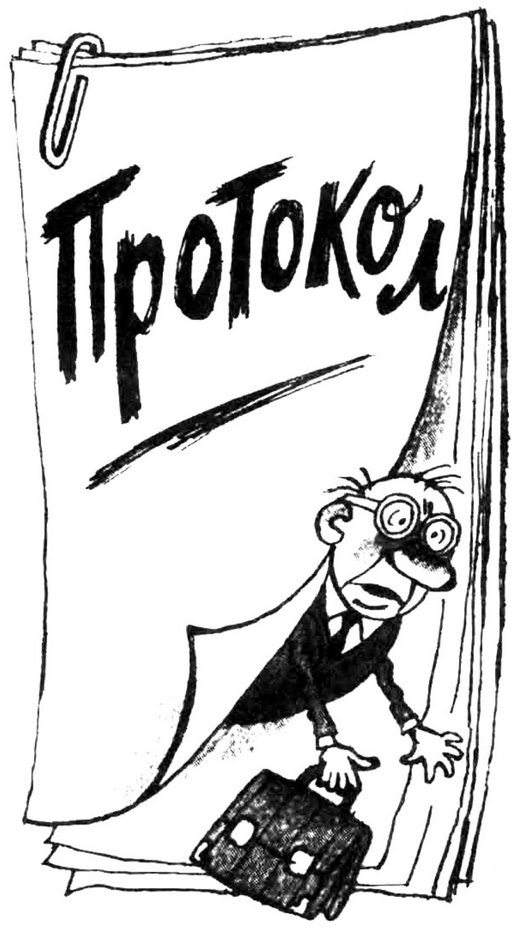

ГУМОРЕСКА

— Дзвонили зверху,— сказав Левко Іванович, акцентуючи на другому слові,— і попередили, що завтра буде комісія. Справи у нас ідуть ніби нічого, але хто захоче, завжди зачіпку знайде. От вас, Скакун, як голову профкому можуть попросити показати протоколи зборів. Що ви на це відповісте? Попереджаю, минулорічними не обійдеться, хоча, мені відомо, ви на них і не ставите дат.

Всі поглянули на Скакуна, і йому здалося, що він сам, як перст, на холодній кам'яній вершині тремтить у зелених променях очиськ густої зграї хижаків.

— Тепер у протоколах гайками і швайками й пахнути не повинно. Тепер — людський фактор,— подав голос виконроб Любощак, якого мали висувати на якусь виборну посаду.

— Це — точно,— підтвердив і Левко Іванович. — Зрештою, у нас це питання, здається, розглядалося минулого місяця. Я ще й виступав на тих зборах.

— Було, було,— ожили присутні. — Так, так. Добре ви тоді Гайдука розчехвостили.

— Та ні. Гайдука чистили ще минулої весни. А це було тоді, коли Іван Васильович стілець провалив і ніжкою травмував Лесю Панасівну,— сказав інженер з техніки безпеки. — Ми ще гадали: виробнича травма чи ні?

— Та де! Леся Панасівна одержала за соцстрахом у кінці літа,— втрутився бухгалтер,— а Левко Іванович говорить про минулий місяць.

— А,— пригадав механік Фогіль,— це ті збори, коли до президії обрали Басурманчика, щоб не відпрошувався. Та пам'ятаєте: вони були найкоротшими — двадцять хвилин.

Всі згадали ті вікопомні збори, але вони були ще в день фінальної зустрічі за кубок з футболу. А ниньки надворі зима.

— Товариші, товариші! — почувся владний голос Левка Івановича. — Скакун не перший день у профкомі, сам знає, коли що було, і оформить протоколи належним чином. Чи не правда, Володимире Архиповичу?

...Нарада у шефа закінчилася, і Скакун якомога швидше почимчикував до кабінету, в якому сиділа секретар профкому Наталка. Вона витягла з сейфа теку, але протоколу за минулий місяць, коли з приводу людського фактора виступав Левко Іванович, там не було.

— Я вам, Наталю Іванівно, не раз говорив, що документація — насамперед, а ви так по-дитячому... Завтра комісія буде...

Скакун з Наталкою тричі переглянули все, що було в сейфі,— протокол пропав. Вони намагалися навіть розщепити товсті дверцята, але фірма, яка виготовляла сейфи, робила їх із розрахунку на більших майстрів злому.

— Та й ви добрі,— схлипуючи, промовляла Наталка. — Згадали б порядок денний, промовців, а я б написала новий протокол. Кожен знає, хто про що у нас говорить. Басурманчик завжди нападає на Кушніренка, Пазур — на Кметя...

— Досить мені ваших пліток! — обурився Скакун. — Розповісте їх комісії!

Протокол шукали до пізнього вечора. Прийшла прибиральниця і почала невдоволено совати столи, чіпляти віником Скакунові черевики.

— Шукають тут учорашнього дня,— бубоніла вона.

— Не дня, а місяця,— не витримав Скакун. — Протокол зборів за минулий місяць пропав. Може, ви його вимели?

— Зборів, кажете, за минулий місяць,— зупинилася, щось пригадуючи, прибиральниця. — А який же протокол, як їх не було?!

— Кого «їх»?

— Та зборів. Я, знаєте, того дня їздила на уродини до свата і забула залишити ключ від залу. Ще сильно переживала, щоб дверей не виламували. За тиждень вернулась, а вони цілі. Та це правда, не сумнівайтеся, зборів не було.

Володимир ПАЛЬЦУН.

м. Львів.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

— Розкритикуєш зава — сядеш на моє місце!

І СМІХ, І ГРІХ

СТИМУЛЯТОРИ І СТИМУЛ

У місті Провіденс, адміністративному центрі штату Род-Айленд (США) лікаря-кардіолога Фелікса Бласко засудили до десяти років ув'язнення й до 70 000 доларів штрафу за серію успішно проведених операцій — 28 пацієнтам він поставив електростимулятори серцевої діяльності. Перед кожною тією операцією він проводив іще одну — підробляв медичні документи. Бо в усіх тих пацієнтів серця були здорові, і ніякі стимулятори їм не були потрібні. Але справа в тім, що фірма, яка виготовляє ті прилади, дуже хотіла збути їх якнайбільше. Це їй і вдавалося робити за допомогою Бласко, який одержував од фірми «комісійні» — по чотириста доларів за кожен реалізований таким робом стимулятор.

Як бачите, і у хазяїв фірми, і у ескулапа був спільний стимул — нажива. А де про наживу йдеться, там про порядність та людяність годі й говорити.

АЛЛАХ НАПОУМИВ

Не кожному щастить це зробити, але кожен правовірний мусульманин поривається хоча б раз за своє життя відбути паломництво в Мекку, відвідати найсвятіші місця, пов'язані з іменем пророка Магомета.

Гулістан Кору із турецького міста Іспарта звершив цей подвиг благочестя. І навіть особисто сподобився уваги наймилостивішого аллаха.

Широка громадськість про це може б і не довідалася, якби Гулістан (хай продовжить аллах літа його) не звернувся до неї через пресу із оголошенням про свій намір продати приналежний йому заклад — будинок розпусти із рестораном, баром, кафе і дванадцятьма «дівчатками». При цьому правовірний пояснив, що таке рішення прийшло до нього після третього паломництва в Мекку, де його «охопило глибочезне каяття в гріхах».

Возславимо ж аллаха! — на одного праведничка світ збагатився.

РАЗ — І В ДАМКАХ!

Останнім часом людство усе заклопотаніше потилицю шкребе: крім явних благ, цивілізація підсовує йому ще й неабияку турбацію — природа запаскуджується. Зокрема — вода, без якої, як цілком слушно констатується в колись дуже популярній пісенці, ані сюди, ані туди.

Чимало славних умів мізкує над тим, як зарадити лихові. Приймаються мудрі закони, покликані стояти на сторожі чистоти вод, придумуються усілякі способи очистки.

А усе це в чималу копієчку влітає. Ось вам і нові клопоти...

Та от дійшла з-за океану вістка, що у цій справі просвіток намічається...

Забруднення вод у штаті Вашінгтон усе більше непокоїть місцевих законодавців. І от один із них, член палати представників Фред Мей спородив цікаву ідею, як без зайвої мороки роздобути кошти на їх очистку: запропонував увести спеціальний шестипроцентний податок на туалетний папір. А інший законодавець, Рей Тейлор, як повідомляє журнал «Прогресив», вважає, що іще краще було б, якби у законодавчому порядку зобов'язати жителів штату сплачувати спеціальний податок за кожен спуск води в унітазі.

ЗАКОННИК І ЗАКОН

Гаррі Клейборну довелося замінити крісло федерального судді, на якому він доти сидів, лавою, на якій він звик бачити інших.

До такої переміни в його житті спричинилася прихильність судді до грошей, яка, судячи з усього, захопила у його серці почесніше місце, ніж професійна любов до закону: суддя був звинувачений і визнаний винним в ухилянні від сплати податків.

Але після цього він зумів переконливо усім довести, що шанує не тільки копійку, а й закон. І вміє ним користуватися із професійною мудрістю.

Як правило, опинившись у такому становищі, як оце їхній колега, американські судді подають у відставку. Клейборн же не пішов протоптаною стежкою — відмовився це зробити. І на цілком законній підставі. Річ у тому, що посада федерального судді — довічна. От саме цього закону суддя порушувати й не хоче. І спокійненько отримує в тюрмі свою суддівську зарплатню — 78 200 доларів на рік.

Закон є закон.

ПОМИЛКА ДИПЛОМАТА

Гільєрмо Жірао був португальським консулом у Штутгарті. Тепер же, як можна судити з повідомлення газети «Інтернешнл геральд трібюн», до цього його колишнього звання додалося іще й звання в'язня із восьмирічним стажем у перспективі.

Перебиратися зі службового кабінету в тюремну камеру — такого, як можна догадуватися, в консула й на думці не було. Зате чимало жителів острова Тайвань виношували (та й виношують) думку про те, як би їм перебратися в Європу, аби могти там жити й працювати. Врахувавши це, а також і можливості, які давала йому служба на благо інтересів рідної країни, кмітливий дипломат дійшов думки, що в нього є шанс прислужитися й інтересам своєї рідної кишені. Отож викрав 2 тисячі паспортів і продав їх тайванцям.

Аби забезпечити успіх операції переселення, Жірао запропонував своїм клієнтам спочатку стати начебто громадянами Макао (Аомінь), португальського анклава у Східній Азії, щоб після того уже спокійно перекочувати в Європу на «законних» підставах.

Але потаємна оборудка випливла на світ божий. Спричинилася до того нестримна фантазія колишнього дипломата: імена та прізвища, на які виписувалися ті паспорти особам китайської національності, були португальськими, до того ж — вигаданими.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

Самостійні дії «контрас» у Нікарагуа.

Мацько може розізлитися

Статистика знає все, зауважили якось видатні радянські сатирики. Далі вони вказували, що завдяки статистиці ми знаємо, скільки в СРСР орної землі, скільки є громадян кожної статі, скільки середній громадянин випиває в середньому горілки й скільки приблизно споживає до неї закуски. До цієї, висловленої хоч і жартівливо, але в основі цілком правильної думки додамо, що, спираючись саме на статистику, як на міцний фундамент, зводять свої висотні науково-дисертаційні будови і економісти, і плановики, і демографи, і географи, і соціологи, і лицарі інших не менш важливих наук, від яких значною мірою залежить дальший розвиток суспільства.

Кожна будова буде тривкою, коли вона стоїть на надійному фундаменті. А надійний фундамент — це фундамент, зроблений із добірних, справжніх, а не бракованих і фальшивих матеріалів. Якщо, приміром, згаданий вище середній громадянин у середньому «метикує» півлітру на трьох і занюхує це діло рукавом власного піджака, а статистиці доповідає, ніби випиває лише п'ятдесят грамів перед вечерею з п'яти страв, то статистичні дані з цього приводу можуть виявитися дещо викривленими, з усіма подальшими наслідками. На щастя, наша статистика користується більш достовірними матеріалами, ніж свідчення окремо взятого п'яндиги. Однак часто-густо люди, набагато солідніші й поважніші за того середнього пияка, теж вдаються до обману статистики, не замислюючись, до чого призводить їхня неправда.

Відомо, що наприкінці кожного року проводиться перепис наявних на підприємствах залишків — матеріалів, ресурсів, невстановленого обладнання. Матеріали перепису передають у статуправління. А педантичні статистики й скрупульозні народні контролери, які безумовно довіряють керівникам підприємств, усе ж таки про всяк випадок воліють перевірити, чи в матеріалах, бува, не проскочила помилка. І ці перевірки інколи виставляють окремих поважних господарників у такому непривабливому світлі, що — не будь у нас тепер гласності — й говорити про них у пристойному товаристві якось не випадало б. Однак мушу — такі часи...

Візьміть, для прикладу, заступників генерального директора Львівського виробничого об'єднання «Кінескоп» Ф. М. Лицуся і В. М. Добровольського. Цілком серйозні керівники. А от у перепису наявних ресурсів і матеріалів узяли та й не показали, а простіше кажучи, приховали 28 тонн дроту для ліній електропередач, двадцять два кілометри різного кабелю. І ще припустили перекручення дійсного стану з двадцятьма трьома одиницями різного обладнання. Так, нову лінію вакуумної обробки, що коштує півтора мільйона карбованців, показали як уже введену в дію, а фактично вона і не пробувала працювати. Копіювально-фрезерний верстат вартістю 127 тисяч, якщо вірити документам перепису, вже повністю змонтований, тільки от через неочікувано швидкісний прихід Нового року його не встигли здати в експлуатацію. А якщо вірити власним очам, то виходить, що до монтажу цього симпатичного верстата ще й не приступали.

Не гірші конспіративні здібності виявив і заступник генерального директора виробничого об'єднання «Автонавантажувач» К. К. Щербина. Він уміло приховав від статобліку чотири кілометри дроту установчого, майже вісім кілометрів силового кабелю, шістдесят два кілометри автодроту.

Не пасуть задніх у статистичному лукавстві й на автобусному заводі. Тут також забули показати в перепису 95 тонн металу, три кілометри кабелю, 95 кілометрів автодроту, 21 кілометр установчого дроту, 393 автошини й інше добро.

Взагалі — із ста одинадцяти перевірених на Львівщині підприємств союзного, союзно-республіканського й республіканського підпорядкування у п'ятдесяти шести було виявлено різні викривлення справжнього стану. В середньому, як бачите, непогано: кожне друге все-таки показує правду.

Читач, не дуже посвячений у такого роду справи, здивується: а навіщо, мовляв, керівні господарники вдаються до таких незугарних викрутасів, які аж ніяк не личать їхньому службовому становищу? А тому вдаються, що не хочуть показувати широкому загалу наслідки свого нехлюйства й недбальства, та ще для того, щоб бодай частково приховати значні понаднормативні запаси сировини й матеріалів. У згаданому об'єднанні «Автонавантажувач», приміром, тримали в «загашнику» понад припустиму норму 388 тонн ливарного чавуну, 1425 тонн чорних металів, а запаси алюмінієвого та латунного прокату в багато разів перевищують нормативи.

Ніхто, звісно, не скаже, що згадані керівники — повні невігласи в елементарній економіці. А тому, вочевидь, знають, що такі невикористані запаси — це мертвий капітал. А мертвий капітал — це завжди збитки для держави. Усвідомлюють вони й те, що приховані ними шини, кабель, дріт, які лежать без діла, саме в цей час можуть бути конче потрібні колегам на іншому спорідненому підприємстві, де відсутність саме цих матеріалів призводить до різних виробничих катаклізмів.

Так, вони все це добре знають, чудово розуміють, прекрасно усвідомлюють, але... запаси для себе про всяк випадок роблять. Хочуть спокійніше жити. Нехай і за рахунок інших.

Ось вам і ще один аргумент за перехід підприємств на госпрозрахунок. Тоді зайві накопичення призведуть до збитків не державі взагалі, а передовсім конкретному підприємству, а відтак — і до можливого банкрутства недолугих господарників, винних у захороненні ресурсів.

А поки що вони продовжують робити накопичення. Живуть за давнім принципом: «Запас біди не чинить». І справді, поки що ніякої біди вони не відчули. Ну, звичайно, усіх порушників «одоганили», відповідно попередили. Але ж таке і раніше бувало. А від догани, вони переконалися, ще ніхто не вмирав. Переживуть якось і нову.

Їм популярно тлумачать: треба перебудовуватися. Вони слухають і голосують «за». Однак інерція тихого, безклопітного життя бере гору. І вони далі послуговуються зашкарублими, але випробуваними вивертами. Їм без кінця торочать: настали нові часи, працювати так, як раніше, не можна. А вони подумки мурмотять: «Ти собі, Мацьку, грай, а я маю міру в ногах».

Ця глухота до голосу часу таки трохи вже починає набридати. І мені, і вам, і тому ж Мацькові, який грає, щоб люди танцювали. Він, диви, може насправді розізлитися. Ось тоді вже, повірте, черговою доганою не відбутися.

О. КРУКОВЕЦЬ.

Львівська область.

Мал. Ю. СЕВЕРИНА

— І тебе оце всього-на-всього в якийсь інститут пристроїли? А хвалився, що твої предки із зв'язками!..

Мал. Ю. КОСОБУКІНА

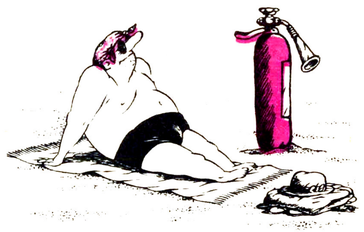

Без слів.

Мал. І. МАРИНИЧЕВОЇ

Без слів.

Мал. Ю. КОСОБУКІНА

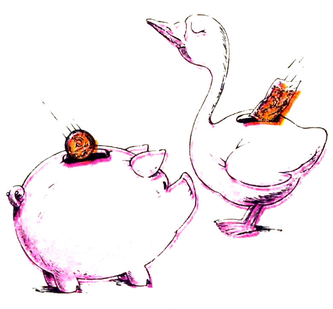

Без слів.

Мал. А. ЮНА

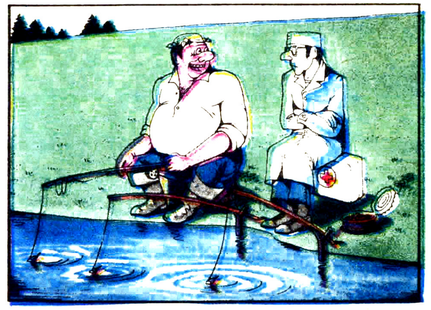

— Продовжиш мені лікарняний — завтра покажу місцинку, де чудово клює!

Мал. О. КОНОНЕНКА

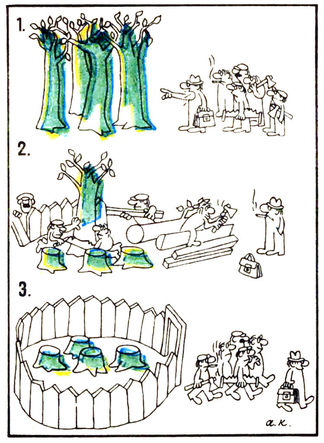

Без слів.

Мал. А. ПОМАЗКОВА

— А це я до Семена Семеновича заскочив. Трохи в карти перекинулися.

Друже Перче!

Чи не підкажеш нам, яким вітром до нас занесло і яким вітром здуло будівельників, що позаминулого року почали споруджувати у нас критий механізований двір? Шифер, яким вони до половини вкрили недобудований ангар, злетів од поривчастого північного вітру, це ми знаємо точно. Бо ж на тому вітрі, під снігом і дощем, ремонтуємо ми, мерзнучи і простуджуючись, нашу багатостраждальну техніку. А от яким вітром од нас халтурників тих змело,— про це можемо тільки здогадуватись. Чи не тим самим, на який дирекція нашої Новомиколаївської пташофабрики викинула гроші, призначені на будівництво мехдвору? Як ти гадаєш, Перче?

Д. КУЖБА
та інші механізатори.
Комінтернівський район на Одещині.

Скажи, чи не міг би ти поміняти нам на Чернігівщині клімат? На такий, щоб не було зими. Бо із нею починаються у нас, пенсіонерів Талалаївського району, самі неприємності. А усе через оте паливо, яке завозить нам Талалаївський паливний склад. Ні, до самого палива ми претензій не маємо.

Річ у тім, що обслуговує цей склад своїх клієнтів бортовою машиною. А що значить розвантажити пенсіонерові вручну кілька тонн вугілля. Це — прямий шлях до лікарні.

Але скільки не зверталися ми до керівників Прилуцького АТП 2406, яке обслуговує наш паливний склад, виділяти під вугілля самоскид — усе марно.

Тому, Перче, ми й подумали: мабуть, легше поміняти у районі природний клімат, аніж змінити у ньому порядок обслуговування літніх клієнтів.

ГРУПА ПЕНСІОНЕРІВ.
Чернігівська область.

Певно, професія накладає на людину якийсь свій відбиток. І якщо дехто з нас у цьому раніше сумнівався, то тепер ми твердо переконані: це саме так.

Принаймні, про свого начальника цеху Миколаївського заводу залізобетонних виробів № 3 В. О. Стародубця ми можемо сказати лише едине — залізобетонний чоловік. Грунтуємо ми своє твердження на тому, що вже третій рік просимо його поліпшити умови праці у цеху. Зокрема, відремонтувати лінію подачі бетону, подбати про витяжну вентиляцію, освітлення.

Проте нашого начальника усе це наче й не обходить. То, може, він і справді став залізобетонним, що його, Перче, тепер нічим не проймеш?..

РОБІТНИКИ ЦЕХУ № 11.
м. Миколаїв.

Як ти вважаєш, чи не пора річку Молочну, на березі якої розташовано місто Мелітополь, перейменувати у Масляну? Це більше б відповідало дійсності. Адже мелітопольські заводи виливають у неї стільки мазуту, мастил, різних відходів та непотребу, що річка вкрилася масляними плямами і називати її Молочною язик не повертається.

І. АВДЄЄНКО, М. НАЗАРЕНКО, І. КУПРІЯНОВ та інші.
Запорізька область.

Як ти вважаєш, скільки часу треба, щоб закопати... мрію. Виявляється, і кількох хвилин досить. Два роки тому наша мрія про те, що нарешті й село Олександрівку телефонізують, мало не здійснилась. Уже проклали по вулицях кабель, поставили у абонентів апарати і вирили останню траншею, аби підключити всю телефонну систему. Та не встигли, бо саме тоді мали до села приїхати іноземні гості. Готуючись до зустрічі, терміново і, звичайно ж, «тимчасово» засипали траншею. Бульдозер це зробив за кілька хвилин. Отам і мрію нашу було поховано, бо вже два роки минуло, а ніхто відкопувати траншею і не збирається.

В. ХОМОВ,
бригадир комплексу дослідного господарства «Олександрівка».
Бориспільський район Київської області.

Чи можеш ти уявити майбутнього хіміка, фізика, радіотехніка, який, скажімо, не вмів би... читати? А от дяді і тьоті, які відповідають у нас в республіці за асортимент іграшок, здається мені, уявляють. Бо інакше, як зрозуміти, що в багатьох містах і райцентрах з прилавків іграшкових магазинів, завалених сучасними з ухилами в ту чи іншу галузь знань конструкторами, машинами з кібернетичними пристроями, давно вже зникли звичайні кубики з абеткою? Ті кубики, за допомогою яких діти починають вивчати рідну мову.

О. БАЛИЦЬКИЙ.
м. Київ.

Мал. А. БОРДУНІСА

— Не можу, дорогенька, мені дали її лише на один робочий день.

Теми малюнків цього номера придумали: Л. Телятников, С. Вєткін, Р. Друкман, В. Чмирьов, В. Сафонов, М. Вайсборд, В. Уборевич-Боровський, В. Мохов, А. Василенко.

Страшне перо не в гусака...

«...При дальшому продовженні будівництва справу буде рішати бульдозер».

«В зв'язку з тим, що я вже 27 років працюю фершелом на Вашій фермі, прошу Вас дати мені позачергову відпустку на морі...»

«В час переходу нашого суспільства на рейки інтенсивного ведення господарської діяльності хочеться, щоби навіть найменші непотрібні втрати народного добра збереглися. Мова йде про перехрестя доріг з під'їздними залізничними коліями».

«Доробилися, що попали під скам'ю підсудних. Судили главново економіста за приписки живих душ».

«...А от совісті треба майбуть силою закону вкладать у душі, бо в голову — то ще не досить».

«Неподобство з головою правління. Він такий став як мраморна стіна з гарматними бійницями. Він посадив в контору всю свою родину».

«У нас свині худиє как доски, а бригадир жирний, як свиня».

Зібрала Л. САМГІНА.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

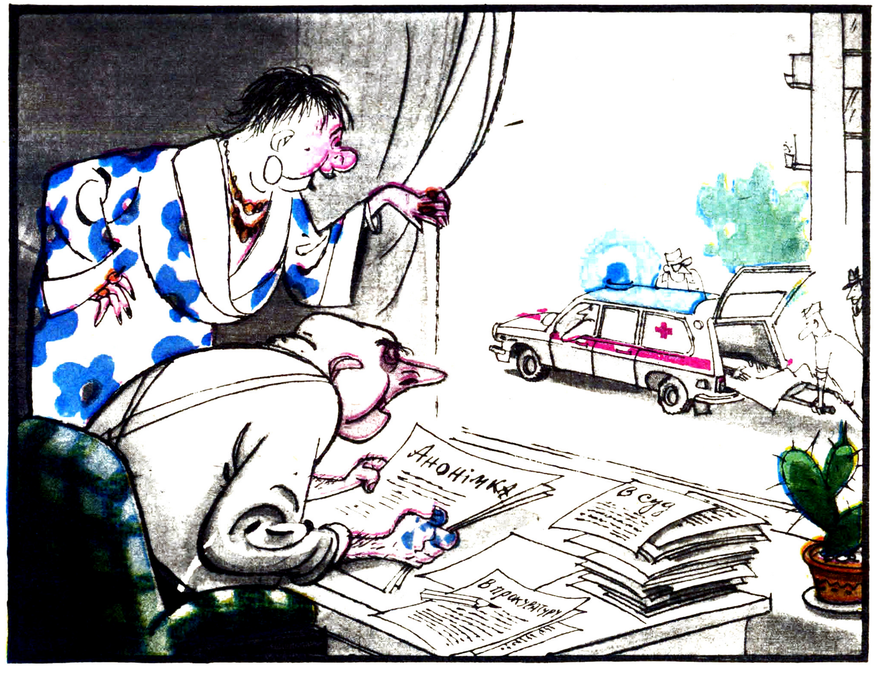

— Ну хто там іще з наших сусідів не в лікарні?

Ціна номера 30 коп. Індекс 74393.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— Не бійся, дурненький, у котел я тебе не вкину — додому понесу!

ПЕРЕЦЬ
№ 14 (1248)

ЛИПЕНЬ
1987

Головний редактор О. ЧОРНОГУЗ.

Редакційна колегія: А. ВАСИЛЕНКО, П. ГЛАЗОВИЙ, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ (головний художник), Д. МОЛЯКЕВИЧ, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар), М. ПРУДНИК, І. СОЧИВЕЦЬ, Ю. ЯЧЕЙКІН (в. о. заст. головного редактора).

Журнал «Перец» № 14 (1248)
(на украинском языке)
Издательство «Радянська Україна».

Здано до набору 17.06.87. Підписано до друку 02.07.87. БФ 36246. 70×108/8. Офсетний друк. 2,8 умовн.-друк. арк. 14 умовн. фарб.-відб. 4,1 обл.-вид. арк. Тираж 2296600 прим. Зам. 03090.

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА» © **Журнал «Перець» 1987 р.** Видається з січня 1927 року. Виходить двічі на місяць.

Адреса редакції: **252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 446-84-21, 441-89-37, 441-89-38.**
Адрес редакции: **252047, Киев-47, ул. Петра Нестерова, 4.**
Для телеграм: Київ Перець.

Рукописи не повертаються. Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Ордена Ленина комбинат печати издательства «Радянська Україна», 252047, Киев-47, проспект Победы, 50.

Текст набрано із застосуванням вітчизняного фотонабірного комплексу «Каскад»